KALENDARZ

POLSKI, RUSKI i ASTRONOMICZNO-

GOSPODARSKI,

Na Rok Pański

1817

KTORY JEST ROKIEM PRZYBYSZOWYM MAIĄCYM DNI 365.

W którym znayduie się wiele ciekawych i każdemu Stanowi, a mianowicie Rolniczemu, pożytecznych wiadomości.

Przez Franciszka Xawerego Ryszkowskiego F. i M. Doktora

NA POŁUDNIK KRAKOWSKI UŁOZONY

A przez PIOTRA KANDYANIEGO

NA KRAY POLSKI

WYRACHOWANY.

W KRAKOWIE

w Drukarni Gröblowskiey.

LICZBY WROTOW KALENDARSKICH I RUCHOME SWIĘTA.

Now: Kalend:		Star: Kalend:
13	Wrót Xiężyca, czyli złota liczba	13
XII.	Epakta	XXII.
6	Wrót Słońca, Cyclus Solaris	6
E	Litera Niedzielna	G
5	Rzymski Poczet	5

RZYMSKIEGO.		RUSKIEGO.	
ziela Starozapustna	2 Lutego	Nedela Miasopustna	28 Stycznia
Popielec	19 Lutego	Post Wełyki	7 Lutego
Wielkanoc	6 Kwietnia	Pascha Chrystowa	25 Marca
Wniebowstąpienie Pańskie	15 Maia	Wozneszenie Hosp.	3 Maia
Zielone Swiątki	25 Maia	Sszes. S. Ducha	13 Maia
Boże Ciało	5 Czerwca	Tyło Chrystowo	24 Maia
Niedziela 1 Adwentowa	30 Listopada	Nedela 1 Adwentu	2 Grudnia

Suchedni	1 Lutego	26	28	1 Marca		Suchedni	3 Września	17	19	20.
—	2 Maia	28	30	31		—	4 Grudnia	17	19	20.

Wykład Znaków w tym Kalendarzu używanych

Nów Xiężyca	Baran	♈	Lew	♌	Strzelec	♐
Pierwsza Kwadra	Byk	♉	Panna	♍	Kozieroziec	♑
Pełnia	Bliźnięta	♊	Waga	♎	Wodnik	♒
Ostatnia Kwadra	Rak	♋	Niedzwiad.	♏	Ryby	♓

Planety i Aspekty

				Zn.		St.
☿ Merkuryusz	♃ Jowisz		☌ Złączenie się	o		o
♀ Wenus	♄ Saturnus		☍ Przeciwległość	6	-	o
♁ Ziemia	♅ Uranus	☉ Słońce	△ Troygran	4	-	o
♂ Mars	☽ Xiężyc		□ Czworogran	3	-	o
			✱ Sześciogran	2	-	o

☊ Węzeł podnoszący się. ☋ Węzeł spadaiący.

Znakomitsze Epoki i Odkrycia. *Roku po N. Chryst.*

Krucyata pierwsza na podbicie Ziemi św: pod dowodztwem Gottfryda Xiążęcia de Bouilon, nastąpiła	1099.
Liczby Arabskie zaprowadzone zostały do Europy	1190.
Sposob robienia papieru z płótna odkryty	1302.
Proch Strzelniczy wynaleziony przez Franciszkana nazwiskiem Schwartz	1340.
Wynalazek kart do grania, zasięga	1391.
Sposob malowania oleynemi farbami odkryto w Flandryi	1410.
Sztuka sztychowania na miedzi wynaleziona	1460.
Jan Sobieski Król Polski Wieden stolicę Austryi od oblężenia Tureckiego uwolnił	1683.
Prusy, aż dotąd Xięstwo, ogłoszone Królestwem	1700.
Stanisław August (Poniatowski) Król Polski, maiąc lat 66, umarł w Petersburgu dnia 12go Lutego	1798.
Królestwo Polskie pod Naiaśn: Alexandrem Imper: i Krolem Polskim ogłoszone	1815

STYCZEŃ ma dni XXXI.		DEKEMW.	JANUARIUS.
D. T.	Kalendarz Polski	Kolend. Ruski	D
1 S.	NOWY ROK.	20 Ihnatia M.	
2 C.	Makarego Opata.	21 Julianyi M.	
3 P.	Daniela Męcz.	22 Anastas. M.	
4 S.	Tyta Bisk.	23 10 Mucz. Kr.	
	Ewang. u Mat. S. w R. 2.	O ucieczce do Egyptu	
5 N.	po Boż. Narodz.	24 N. 4 Adw.	
6 P.	TRZECH KROL.	25 Boże Chry.	
7 W.	Eleta Męczen.	26 Sobor. Bohor.	
8 S.	Seweryna Bisk.	27 Stefan Arch.	
9 C.	Marcyanny Pan.	28 2000 Mucz.	
10 P.	Agatona Pap.	29 Mład, 14000.	
11 S.	Hygina	30 Anyliy Mucz.	
	Ewang. u Łuk. w Rozd. 2.	O Chryst. Panu w 12 lat.	
12 N.	1 po 3 Król. Hon.	31 N. po Rozd.	
13 P.	Godfreda.	1 JANUAR. 1817.	
14 W.	Hilarego B.	2 Sylwestra.	
15 S.	Maura.	3 Malachya.	
16 C.	Marcella Pap.	4 Sob. 70 Apost.	
17 P.	Antoniego Op.	5 Fteopompta.	
18 S.	Stolicy S. Piotra.	6 Trzech Krol.	
	Ewang. u Jana S. w R. 2.	O godach w Kanie Galil.	
19 N.	2 po 3 Król. Ferd.	7 N. 2 po Rozd.	
20 P.	Fab. i Sebast.	8 Heorhya.	
21 W.	Agneszki Panny.	9 Polyewkta M.	
22 S.	Wincent. i An.	10 Hryhoria.	
23 C.	Raymunda.	11 Fteodosia P.	
24 P.	Tymoteusza B.	12 Tatiany M.	
25 S.	Naw. S. Pawła.	13 Jermila M.	
	Ewang. u Mat. S. w Rozd. 8	O oczyszczeniu trędo.	
26 N.	3 po 3 Król. Pol.	14 N. 3 po Rozd.	
27 P.	Jana Chryzost.	15 Pabla Pd.	
28 W.	Karola Wielk.	16 Petra Ap.	
29 S.	Franciszka Sal.	17 Antonia P.	
30 C.	Ludowiki.	18 Aftan i Kyrił.	
31 P.	Piotra Wyzn.	19 Makarya P.	

Dzień, od którego się rok zaczyna, u wielu narodów iest różny. Zwyczay winszowania nowego roku, znany był ieszcze u Rzymian. Nie tylko że się w tym dniu odwiedzali, ale nadto dawali sobie upominki, i czynili modły o wzaiemne siebie zachowanie. Francuzi pod Merowingami zaczynali rok od dnia popisu woyska, to iest od 1 Marca. Pod Karlowingami zaczynali tenże od Bożego narodzenia, a pod Kapetami od 1go święta Wielkanocnego. — Ludy Machometańskie zaczynaią rok od wstępu słońca w znak Barana; Persowie w naszym miesiącu Czerwcu: Chińczykowie i wiele narodów indyyskich od nowiu Marca, a Grecy od 1go Września, i rachuią czas od stworzenia świata.

W Rzymie zachowuią dwie rachuby czasu, pierwsza zaczyna się od Narodz. Chryst. P., i tey używaią w Kancellaryach. Druga od zwiastowania P. Maryi d. 25 Marca, i według tey datuią bulle. — Jest ieszcze rok Kościelny, który zaczynał się w Francyi od Niedzieli 1. Adwentu. Co się tyczy roku cywilnego, Karol IX. nakazał w r. 1564, aby ten zaczynał się od 1go Stycznia.

L. U N A C Y E.

Pełnia Stycznia d. 7 tegoż o godz. 2 m. 1 po poł. w [zodiac sign] 12 St. 52 min. Mroz się wysila.	Ostatnia Kwa. d. 10 Stycz. o god. 1 m. 2 po połud. w [zodiac sign] 9 St. 58 min. Odwilż na śnieg.	Nów Lutego dn. 17 Stycz. o god. 1 m. 42 po połud. w [zodiac sign] 27 St. 8 min. Powietrze śnieżne z mrozami.	Pierwsza Kwad. d. 25 Stycz. o god. o m. 14 w połud. w [zodiac sign] 5 St. 14 mi. Mroz z wiatrem ostrym.

3

LUTY ma dni XXVIII. | **HENWAR** | **FEBRUARIUS.**

D.	T.	*Kalendarz Polski*	*Kalend. Ruski*
1	S.	Ignacego Bisk.	20 Jewtimya.
		Ewang. u Mat. w Roz. 20.	O robotnik. w Winnicy
2	N.	STROZAP. OCZYS.	21 N. O Oblud.
3	P.	Błażeia B.	22 Tymofteia
4	W.	Weroniki Pan.	23 Klimen. M.
5	S.	Agaty Panny.	24 Ksenyi Pd.
6	C.	Doroty Panny.	25 Hryhor. Wo.
7	P.	Romualda Op.	26 Ksenofon. P.
8	S	Jana de Matta.	27 Joan. Slat.
		Ewang. u Łuk S. w Roz. 8.	O nasieniu i wielo: Roli
9	N.	MIESOP. Apolonii	28 N. Miasop.
10	P.	Scholastyki P.	29 Ignatya.
11	W.	Eufrozyny P.	30 Trzich Swiat.
12	S.	Eu. i Ludwiny.	31 Kyr. i Joan.
13	C.	Juliana.	1 FEWRUAR.
14	P.	Walentego Męcz.	2 Sret. Hosp.
15	S.	Faust. i Jow.	3 Sym. i Ann.
		Ewang. u Łuk. S. w Roz. 18	Jezus przep. swą mękę
16	N.	ZAPUST. Julianny	4 N. Syropust.
17	P.	Sabina Bisk.	5 Ahałyi M.
18	W.	Konstancyi P.	6 Wukola.
19	S.	*Popielec* Konrad.	7 Parthenya.
20	C.	Leona Papieża.	8 Fteodora.
21	P.	Eleonory Panny.	9 Nikifora.
22	S.	Kath. S. Piotra.	10 Charalamp.
		Ewan. u Mat. S. w Roz. 4.	O diable który kusił Jez.
23	N.	WSTĘPNA Ansbe.	11 N. 1 Posta.
24	P.	Macieia Apost.	12 Mel. i Aleks.
25	W.	Wiktoryna Męcz.	13 Martynyan.
26	S.	*Suchedni* Alex. B. †	14 Auksentya.
27	C.	Anastazyi P.	15 Onisima.
28	P.	Romana Op. †	16 Pamphila M.

Zołnierz ieden z woyska stanów ziednoczonych Ameryki wskazany był na śmierć. Nieszczęśliwy ten częścią z żołdu, częścią z zarobków swoich oszczędzał tyle, iż od wielu lat iedynym był żywicielem starych swoich Rodziców. Jenerał Weshington, uwiadomiony o synowskiem przywiązaniu winowaycy, zmienił karę śmierci na wypędzenie go z regimentu. Gdybyśmy odebrali mu życie (rzekł ten obywatel woiownik) n tedy nie iedną ale trzy osoby nieochybnie przesłalibysmy do grobu.

* * *

Fałszywego przyiaciela porównać można z zębem spruchniałym, niestałego z chwieiącym. Po pierwszym, samego tylko bolu spodziewać się możesz; drugi nic ci dobrego nie obiecuie.

* * *

Młody wiek potrzebuie rady, a nie zawsze dobrze ią przyymuie; stary, lubi ie zawsze dawać, a nie zawsze iest baczny na przyzwoite ich użycie.

L U N A C Y E.

Pełnia Lut dn. 2 tegoż o god. 3 m. 28 rano w 12 St. 51 min. Mroz sie wysili.

Ostatnia Kwadr. d. 8 Lutego o god. 9 m. 6 wieczor. w 19 St. 54 m. Dżdzyste powietrze.

Nów Marca dn. 16 Lutego o god. 5 m. 38 rano w 27 St. 12 min. Snieg mroźny.

Pierwsza Kwad. 24 Lut. o god. 10 m. 58 przed p. w 5 St. 5 m. Wiatry z śniegiem na przemiany.

MARZEC ma dni XXXI.		FEWRUAR		MARTIUS.
D. T.	Kalendarz Polski	Kalendarz Ruski	D	
1 S	Albina Bisk. †	17 Fteod. Tyr.		
Ewang. u Mat. S. w Rozd. 17	O przemien. się Jezus.			
2 N. SUCHA	Sympl.	18 N. 2 Posta.		
3 P.	Kunegundy	19 Archippa Ap.		
4 W.	Kazimierza.	20 Lwa Kat. Pd.		
5 S.	Fryderyka.	21 Tymoftea P.		
6 C.	Kolety Panny.	22 Mucz. Wo. Jeyh.		
7 P.	Tomasza z Akwi.	23 Polik. M.		
8 S.	Jana Bożego.	24 Obr. Hlab. Pr.		
Ewang. u Łuk. S. w Rozd. 11	O wyrzuceniu diabłów			
9 N. GŁUCHA	Franc.	25 N. 3 Posta.		
10 P.	40 Męczenników.	26 Porphyria.		
11 W.	Konstantego.	27 Prokopya.		
12 S.	Grzegorza W.	28 Wasiłya.		
13 C.	Nicefora Bisk.	1 MART.		
14 P.	Mechtyldy.	2 Fteodota.		
15 S.	Cyryaka Dyak.	3 Seytropia.		
Ewang. u Jan. S. w Rozd. 6	O nak armi. 5000 ludzi.			
16 N. SRODOPOST.	Ger.	4 N. 4 Posta.		
17 P.	Bolesława.	5 Konona Mucz.		
18 W.	Gabryela Arch.	6 42 M. wo. Am.		
19 S.	*Jozefa Obl. P. M.*	7 Wasiłya M.		
20 C.	Ludgiera Bisk.	8 Fteofilakła.		
21 P.	Benedykta Op.	9 40 Muczenn.		
22 S.	Oktaw. Męcz.	10 Kordata.		
Ewan. u Jan. S. w Roz. 8.	O żydach chcą. uka. Jez.			
23 N. BIAŁA	Katarz. Szw.	11 N. 5 Posta.		
24 P.	Agapita Bisk.	12 Fteofana.		
25 W. ZWIASTOW. P. M.		13 Nikifora Patr.		
26 S.	Teodozyusza.	14 Benedykta.		
27 C.	Ruperta Bisk.	15 Agap. i 6 M.		
28 P.	Syxta Pap.	16 Salina Mucz.		
29 S.	Cyrilla.	17 Aleksya.		
Ewan. u Mat. S. w Roz. [illegible]	O wieździe Jez. do Jerus.			
30 N. KWIETNIA	Ewiry.	18 N. 6 Posta.		
31 P.	Balbiny Panny.	19 Chris. i Daryd.		

Cesarz Jozef w podróży swey po Francyi, uprzedzaiąc swoy dwor, przybył do iednego miasta. Właścicielka domu zaiezdnego, kobieta gadatliwa i ciekawa, zapytała go czyli należy do liczby dworzan przybydź maiącego Cesarza? Wcale nie, rzecze iey tenże. W niedługą chwilę, pod czas gdy Cesarz sam się golił, przybywa natrętna kobieta dowiaduiąc się ieszcze czyli posiada iaki urząd przy tym Monarsze? Tak iest, odpowie iey Cesarz, ia mam czasem honor golić go.

* * *

Obrzydliwą przywarą każdego człowieka iest obmowa. Mówić źle o przyiacielu iest przeniewierzeniem się; — ganić oboiętnych ku sobie, iest złość; — złorzeczyć nieprzyiaciołom, iest podłość.

* * *

Obmowa iest występkiem który rozum nagania, pobożność potępia, religia się brzydzi. Jest to występek nayłatwieyszy do popełnienia, naytrudnieyszy do nagrodzenia.

* * *

Maiątek po troszę zbierany naylepiey się dochowuie: zbieray, co masz; a uchoway to, co zbierzesz; — oto prawdziwy kamień filozoficzny, ołów przemieniaiący w złoto.

L U N A C Y E.

Pełnia Marca d. 3 tegoż o god. 2 m. 44 po połud. w 12 St. 36 m. Z początku mroz ku końcu odwilż.

Ostatnia Kwadra d. 9 Marca god. 6 m. 26 rano w 19 St. 17 min. Zimno wilgotne.

Nów Kwietnia d. 17 Marca o god. 8 min. 38 wieczor w [illegible] 26 St. 57 min. Wybiera się na pogodę.

Pierwsza Kwad. d. 26 Marca o god. 3 m. 19 rano. w 5 St. 4 min. Wiatr z śniegiem.

KWIECIEŃ ma dni XXX: | MART. | APRILIS.

D. T.	Kalendarz Polski.	Kalendarz Ruski.
1 W.	Teodory.	20 Ot. Ubien:
2 S.	Franciszk. de Paul.	21 Jakoba Jep.
3 C.	*Wieczerz. Pańska*	22 Wełyki Czet.
4 P.	*Wielki.* Izydora B.	23 Straty Chr.
5 S.	*Wielka.* Winc. Fer.	24 Wełyka Sob.
Ewan. u Mat. S. w Roz. 16.		O zmartwych. Jezusa.
6	N. WIELKANOC. Syx.	25 N. Woskres.
7	P. WIELKI. Epifan.	26 Pon. Switny.
8 W.	Dyonizego.	27 Wtor. Switny.
9 S.	Maryi Egip.	28 Hariona.
10 C.	Ezechyela Proro.	29 Marka.
11 P.	Leona IV: Pap.	30 Joanna.
12 S.	Juliusza Pap.	31 Ipatya.
Ewa. u Jan. S. w Roz. 20.		O pokaz. się Jez. Uczniom.
13	N. 1 PRZEWOD. Her.	1 N. 1 po Wosk.
14 P.	Tyburcego i Wal.	2 Maryi.
15 W.	Kresceniego.	3 Tita.
16 S.	Lamberta.	4 Nikity
17 C	Anicety Pap.	5 Josifa P.
18 P.	Eleuterego Męcz.	6 Jewtichia.
19 S.	Wernera.	7 Heorhya.
Ewan u Jan. S. w Roz. 10.		O Chryst. dobrym Past.
20	N. 2 GROBU JEZ. Szl.	8 N: 2 po Wos.
21 P.	Anzelma Bisk.	9 Jewsichya.
22 W.	Sotera i Kaja.	10 Terentya M.
23 S.	Woyciecha Arcyb.	11 Antipy M.
24 C.	Jerzego Męcz.	12 Wasil Par.
25 P.	Marka Ewang.	13 Artem. M.
26 S.	Kleta Męcz.	14 Martiana.
Ewan. u Jan. S. w Roz 16		O odeyściu Chry. do Oyca.
27	N. 3 OPIEK. S. JOZ.	15 N. 3 po Wos.
28 P.	Witalisa Męcz.	16 Agapyi.
29 W.	Piotra Męcz.	17 Symeona.
30 S.	Katarzyny Sen.	18 Joanna.

Pochwała i nagana wina.

Pismo S. chwali umiarkowane użycie wina. W samey istocie wino umacnia ciało, zaostrza dowcip, krzepi nadzieię, rozpędza zgryzoty, dodaie wymowy, wzbudza odwagę, koiarzy przyiaźń. — Ah! rzecze nie ieden, cóż to za wyborna rzecz wino? —

Zaś Mędrzec, wino z wężem porównywa, który z wolna wśliznąwszy się w zanadrze, nareszcie utapia żądło, i iad swoy zapuszcza. Jakoż w samey rzeczy, zbytek wina osłabia ciało, niszczy zdrowie, miesza umysł, zaćmiewa rozum, wzbudza nieznaski, obowiązki w zapomnienie podaie, a sekreta wyiawia. Ah, rzecze znowu nie ieden, cóż to za obrzydliwa rzecz wino!

* * *

Do przepędzenia pożytecznie życia, potrzebaby mieć w młodości doświadczenie doyrzałego wieku, a w starości żywość lat młodych. —

* * *

Fortuna iest to spadzista góra, na którą z trudnością się wchodzi: dosyć iest na iednem złem stąpieniu, aby z niey zleciec.

L U N A C T E.

Pełnia Kwietnia d. 2 tegoż o god. 6 m. 31 w nocy w ... 11 5 m. 52 m. Z początku miesiąca ku końcu na pogodna.

Ostatnia Kwadra d. 8 Kwietnia o god 5 m. 24 wieczor w ... 18 St. 27 m. Pogoda na przemiany z wiatrem i śniegiem,

Nów Maia dnia 16 Kwietnia o god. 8 min. 48 po połud. w ... 26 St. 14 mi. Odcieplа się z pogodą.

Pierwsza Kwa. d. 24 Kwietnia o god. 4 m. 39 wieczor w ... 4 St. 4 m. Pogoda, czasami wiatr dżdżysty.

MAY ma dni XXXI.		APRYL		MAIUS.
D. T.	Kalendarz Polski.	Kalendarz Ruski	☽	
1 C.	Filipa i Jakoba Ap.	19 Joan. Wet.		
2 P.	Atanazego Bisk.	20 Fteodora.		
3 S.	Znal. S. Krzyża.	21 Jannuar.		
	Ewan. u Jan. S. w Roz. 16.	O przycz. Chry. odeyśc.		
4	N. 4 Floryana Męcz.	22 N. 4 po Wos.		
5 P.	Piusa V. Pap.	23 Heorchia M.		
6 W.	Jana w Oleiu.	24 Sabby M.		
7 S.	Domicelli.	25 Marka.		
8	C. STANISŁAWA BIS.	26 Wasilia.		
9 P.	Grzegorza Naz.	27 Symeona.		
10 S.	Antonina Bisk.	28 Jasona.		
	Ew. u Jan. S. w Roz. 16.	O skutk. prozb. w imię Jez.		
11	N. 5. KRZYŻOWA	29 N. 5 po Wos		
12 P.	Pankracego M.	30 Jakowa.		
13 W.	Serwacego	1 MAY.		
14 S.	Bonifacego M.	2 Aftanasia.		
15	C. WNIEBOWST. PA.	3 Wozn. Hosp.		
16 P.	Jana Nepomuc.	4 Pelahyi.		
17 S.	Torpata Męcz.	5 Ireny.		
	Ew. u Jan. S. w Roz. 15	O przyś. Pociesz. Duch. S.		
18	N. 6 PRZEDSWIĄT.	6 N. 6 po Wozn.		
19 P.	Piotra Celest.	7 Wosp. Kresta.		
20 W.	Bernarda.	8 Joan. Bohosl.		
21 S.	Felixa C.	9 Is. i Nik.		
22 C.	Heleny Panny.	10 Simona.		
23 P.	Desideryusza.	11 Cariegrad.		
24 S.	Magdaleny,	12 Jepifania.		
	Ewan. u Jan. S. w Roz. 14.	O zesłaniu Ducha Sw.		
25	N. ZESŁ. DUCHA S.	13 N. Sz. S. Du.		
26	P. SWIĄT. Filip. W.	14 SSS. Troycy		
27 W.	Filipa Ner.	15 W. Swit.		
28 S.	Suchedni Jana Pap. †	16 Fteodora		
29 C.	Teodozyi Panny.	17 Andronika		
30 P.	Ferdynanda †	18 Fteodota †		
31 S.	Petronelli †	19 Patrikia †		

Xiądz Griffet, Kaznodzieia dworu Ludwika XV. króla franc., w obecności iego miał razu pewnego kazanie o sądzie ostatecznym. Obracaiąc się do Monarchy rzekł donośnym głosem: Nayiaśnieyszy Panie! w dniu tym dobrzy po prawey, a źli po lewey postawieni będą stronie. Będzie tam i Wasza Królewska Mość; od niego zatym zawisł wybor. Słowa te, z zapałem wyrzeczone do Monarchy zatopionego w zbytkach, nie małe na umyśle iego skutkowały wrażenie.

* * *

Człowiek słaby lęka się śmierci, nieszczęśliwy wzywa iey, odważny pogardza nią, mędrzec spokoynie iey czeka. Ta zaś, na którą się w obronie oyczyzny poświęcamy, nigdy nie iest zbyt wczesną, choćby nas w nay młodszym wieku spotkała.

* * *

Mędrzec od rana pożytki zbiera, głupi czeka do wieczora. Mędrzec, czczonym będzie w starości: a starość głupiego coraz w obrzydliwszey okazuie się postaci.

* * *

Miłość porządku, iest cnot wszystkich zasadą; tak iak miłość bliźniego iest ich dopełnieniem.

L U N A C Y A.

⊙ Pełnia Maia	☾ Ostat. Kwadra	● Nów Czerwca	☽ Pierw. Kwadra	⊙ Pełnia Czerwca
d. 1 tegoż o god. 8 min. 51 rano w ♏ 10 St. 32 m. Ciepło i pogoda.	d. 8 Maia o god. 4 m. 50 rano w ♒ 17 St. 40 min. Powietrze ciepłe ale na deszcz godzące.	d. 16 Maia o god. 8 m. 19 rano w ♉ 25 St. 0 m. zaćm. Słoń. niewidz. Dni ciepłe z grzmotem.	d. 24 Maia o god. 2 m. 3 rano w ♍ 2 St. 27 m. Deszcz przyiemny, ku końcu pogoda.	d. 30 Maia o god. 4 m. 39 wieczor w ♐ 8 St. 47 m. Zaćmienie Xięż. niewidzia. Dnie ponure.

CZERWIEC ma dni XXX.	M A Y	J U N I U S.

D. T.	Kalendarz Polski.	Kalendarz Ruski.
Ew. u Łuk. S. w Roz. 6.		O potrzebie ludsk. i litości.
N. 1 SSS. TROYCY.		N. 1 po Sosz.
1		20
2 P.	Erasma Bisk.	21 Konstant.
3 W.	Kleotyldy.	22 Wasiliska.
4 S.	Optata i Alex.	23 Michaila.
5 C.	BOŻEGO CIAŁA.	24 Tyło Chryst.
6 P.	Norberta B.	25 Obr. Glab. Pr.
7 S.	Roberta Opata.	26 Karpa Ap.
Ew. u Łuk. S. w Roz. 14		O wezw. na wielką wiecz.
N. 2 po Świąt.		N. 2 po Sosz.
8	Med:	27
9 P.	Felicyana.	28 Nikity.
10 W.	Małgorzaty.	29 Fteodos.
11 S.	Barnaby Apost.	30 Isaakia.
12 C.	Onufrego W.	31 Termia.
13 P.	Antoniego Op.	J U N Y I. 1
14 S.	Bazylego W.	2 Nikif.
Ew. u Łuk. S. w Roz. 15		O zgubion. owcy i o groszu.
N. 3 po Świąt.		N. 3 po Sosz.
15	Wita.	3
16 P.	Aureliana B.	4 Mitrofan.
17 W.	Reinera.	5 Dorothea.
18 S.	Marka i Marc.	6 Wisariona.
19 C.	Gierw. i Prot.	7 Fteodota.
20 P.	Sylweryusza.	8 Fteodora.
21 S.	Aloyzego Gonz.	9 Kyrilla.
Ew. u Łuk. S. w Roz. 5		O obfitym Piotra połowie ryb
N. 4 po Świąt.		N. 4 po Sosz.
22	Paul.	10
23 P.	Agryppiny.	11 Warftom.
24 W.	Jana Chrzciciela.	12 Onufri P.
25 S.	Prospera Bisk.	13 Akyllmy.
26 C.	Jana i Pawła.	14 Jelissea.
27 P.	Władysława B.	15 Ammosa.
28 S.	Leona Papieża.	16 Tichona.
Ew. u Mat. S. w Roz. 5		O spraw. i poiedn. się z brat.
N. 5 po Sw. Piotra i P.		N. 5 po Sosz.
29		17
30	Lucyny i Emil.	18 Leontia.

Cesarz Rudolf w wieku młodym niezmiernie był porywczym i gniewliwym, lecz postępuiąc w wieku, wady takowe ze wszystkiem w sobie poprawił. Przyiaciele iego, nie mogli przed nim zadziwienia utaić, iż wstąpiwszy na tron potrafił uskromić gwałtowność swoiego charakteru? Na co odpowiedział im: zdarzyło mi się nie raz ciężko żałować, iż uległem popędowi moiego gniewu; lecz nigdy nie żałowałem iż byłem łagodnym i ludzkim.

* * *

Praca iest matką wszystkich cnot, tak iak próżnowanie występkow. Praca umacnia ciało; trzyma go w czerstwości; przedłuża życie; ozas skraca: i nie dziw, bo iest w porządku natury. — Przeciwnie próżnowanie nosi na sobie cechę widoczną ukarania Boga: rodzi bowiem miękkość i tęsknotę, choroby i nędzę. Przez nie, bogacz wprawia się w złe skłonności, nędzarz w zbrodnie.

* * *

Ten tylko ma prawo rządzić drugiemi, kto mądrość, cnotę i męztwo posiada. — Przez mądrość dochodzi sprawiedliwości; cnotą idzie za nią; przez męztwo oboie to wykonywa.

L U N A C T Y.

Ostatnia Kwadra d. 6 Czerwca o god. 6 min. 58 wieczor w 15 St. 34 min. Grzmoty i ciepła.

Nów Lipca dnia 14 Czerwca o god. 10 min. 10 w wieczór w 23 St. 4 m. Gorąca ku końcu grzmot

Pierwsza Kwad. d. 22 Czerw. o god 8 m. 26 rano w 0 St. 26 m. Z począ. deszcz ku końcu pog da.

Pełnia Lipca d. 29 Czerw. o god. 2 m. 52 rano w 7 St. 45 min. Ciepło i przyparki.

LIPIEC ma dni XXXI. | JUNYI | JULIUS.

D.	T.	Kalendarz Polski	Kalendarz Ruski	☽
1	W.	Theodozinsza	19 Judy Ap.	
2	S.	Nawiedz. P. Maryi	20 Methodia.	
3	C.	Awita Kapłana.	21 Juliana.	
4	P.	Elżbiety królowey.	22 Eusebia.	
5	S.	Karoliny.	23 Agripiny.	
Ew. u Mark. S. w Roz. 8 O nakarmieniu 4000 ludzi				
6	N.	6 po Swiąt. Isaiasze	24 N. 6 po Sosz.	
7	P.	Pulcheryi Panny.	25 Theoron. Pd.	
8	W.	Iuliana Męcz.	26 Dawida S.	
9	S.	Zenona Męcz.	27 Sampson P.	
10	C.	7 Braci śpiących	28 Kira i Joan.	
11	P.	Cypriana Męcz.	29 Petra i Pawła	
12	S.	Jana Gwalberta	30 Sob. Apost. 12	
Ewang. u Mat. S. w Roz. 7 O fałszywych Prorokach				
13	N.	7 po Swiątk. Małg.	N. 7 po Sosz.	
14	P.	Bonawentury	1 JULYI.	
15	W.	Henryka	3 Yakintha	
16	S.	P. Maryi Szkapl.	4 Andreia Kr.	
17	C.	Alexego Wyzn.	5 Aftanasia Ath.	
18	P.	Szymona z Lip.	6 Sisoa Wel.	
19	S.	Wincent. de Paulo	7 Thom. i Akak.	
Ewang. u Łuk. S. w Roz. 16 O niespraw. szafarzu				
20	N.	8 po Swiąt. Eliasz.	8 N. 8 po Sosz.	
21	P.	Praxedy Panny	9 Pankr. Sw.	
22	W.	Maryi Magdaleny	10 45 M. i Pol.	
23	S.	Apollinarego	11 Jeuphimiy	
24	C.	Krystyny Pan.	12 Prokla	
25	P.	Jakoba Apost.	13 Sob. Arch. Ha.	
26	S.	Anny M. P. Maryi	14 Akily	
Ew. u Łuk. S. w Roz. 19 O zburzeniu Jeruzalem				
27	N.	9 po Swiąt. Kun.	15 N. 9 po Sosz.	
28	P.	Pantaleona Męcz.	16 Athinog. M.	
29	W.	Marthy Gosp.	17 Marin Weł.	
30	S.	Abdona Męcz.	18 Jakintha	
31	C.	Ignacego W.	19 Dia. i Makr.	

Dzieie Kościelne przytaczaią nam osobliwszy przykład surowości religii w S. Makarym. Pewny robotnik uzbierawszy znaczną kwotę pieniędzy, umarł bez zapisania ich komukolwiek. Biskup Makary kazał te pieniądze wraz z umarłym pogrzebać, aby się niemi po śmierci sycił, gdy ich za żywota użyć przyzwoicie nie umiał. — Nie słychać, aby ten święty miał iakich po sobie nasladowców.

* * *

Czułość zakłada siedlisko swoie w sercu sprawiedliwego; przechodzi zaś tylko koło przestępcy i omiia go.

* * *

Namiętności tem są dla ludzi, czem burzliwe wiatry dla okrętu. Należy moc ich miarkować, i zabespieczyć się przeciwko ich natarczywości. Jest wszakże iedna, którey nigdy nadto podnieść dać nie można, a tą iest miłość oyczyzny.

* * *

Z własnym wewnętrznym szacunkiem, można się obeyść bez szacunku ludzi; ieżeli ci tylko są niesprawiedliwemi, że nam go odmawiaią.

L U N A C Y E.

☾ Ostatnia Kwadr.	● Nów Sierpnia d.	☽ Pierwsza Kwad.	⊙ Pełnia Sierpnia
d. 6 Lipca o god. 10 m. 46 rano w ♉ 13 St. 32 m. Deszcze ciepłe z pogodą na przemiany.	14 Lipca o god. 11 m. 36 rano w ♋ 21 St. 32 min. Powietrze parne i gorąca. C	d. 21 Lipca o god. 1 m. 18 po połud. w ♎ 28 St. 17 min. Grzmoty ku końcu pogoda.	d. 28 Lipca o god. 9 m. 42 rano w ♒ 4 St. 30 m. Po deszczach ulewnych ciepło.

SIERPIEŃ ma dni XXXI. | JULIY | AUGUSTUS

D. T.	Kalendarz Polski	Kalendarz Ruski
1 P.	Piotra w Okow.	20 Jliy Pror.
2 S.	P. M. Anielskiey	21 Symeon Jup.
Św. u Łuk. S. w Roz. 14	O Faryzeuszu oraz Celniku	
3 N.	10 po Świąt. Augu.	22 N. 10 po Sosz.
4 P:	Dominika Wyz.	23 Trofima M.
5 W.	P. Maryi śnieżney	24 Christin. M.
6 S.	Przem. Pańskie	25 Anny Usp.
7 C.	Kaietana Wyzn.	26 Jermoloa M.
8 P:	Cyryaka i Tow.	27 Panteleim
9 S.	Romana Męcz:	28 Prochora
Św. u Mark. S. w R. z. 7	O uzdrowien. Głuchoniem.	
10 N.	11 po Świąt. Waw.	29 N. 11 po Sosz.
11 P.	Zuzanny Panny	30 Kallin.
12 W.	Klary Panny	31 Sily i Sit.
13 S.	Hyppolita	1 AUHUST
14 C.	Euzebiusza †	2 Stefana Arch.
15 P.	WNIEBOWZ. P. M.	3 Isaakia
16 S.	Rocha Wyznawcy	4 Sedmi Otrok.
Św. u Łuk. S. w Roz. 1	O zranionym Samarytanie	
17 N.	12 po Świąt. Jacka	5 N. 12 po Sosz.
18 P.	Agapita Bisk.	6 Preobr. Hosp.
19 W.	Ludowika Op.	7 Domet. M.
20 S.	Bernarda Opata	8 Jemilian. Jep.
21 C.	Stefana Króla	9 Matthio
22 P.	Tymoteusza	10 Lawrent.
23 S.	Filipa Ren.	11 Jeypla A.
Św. u Łuk. S. w Roz. 17	O uzdrow. 10 trędowatych	
24 N.	13 po Świąt. Bartło.	12 N. 13 po Sosz.
25 P.	Ludwika Króla	13 Maksima
26 W.	Samuela	14 Michea
27 S.	Rufina Bisk.	15 Usp. Boh.
28 C.	Augustyna B.	16 Neruk. Obr.
29 P.	Scięcia S. Jana	17 Myrona M.
30 S.	Felixa Męcz.	18 Flor. i Laur.
Św. u Mat. S. w Roz. 6	O służeniu Bogu i mamonie	
31 N.	14 po Świąt. Raym.	19 N. 14 po Sosz.

Hetmanem, tak iak Poetą Muzykiem lub Malarzem, koniecznie urodzić się potrzeba. Pułkownik ieden, ktoremu mieysce osobistey zasługi zastępował związek krwi, rzekł raz do Hrabiego Gwidona Starhemberga: Donoszę WPanu, iż Cesarz zrobił mnie Generałem.— Nie mniemam aby to prawdą było, odpowie mu tenże: mógł WPana tylko mianować; gdyż utworzyć Generała nie w iego mocy.

* * *

Gdybyś służył u iakiego dobrego Pana (napisał to w dziełach swych Dokt. Franklin) chciałżebyś aby cię tenże zastał kiedy próżnuiącym? Gdy więc sam sobie iesteś Panem, wstydź się iż marnie trawisz czas, tyle maiąc do zrobienia dla siebie, dla familii, dla oyczyzny i dla ludzkości.

* * *

Miłość sławy oznaką iest bohatera; pogarda iey cechą wielkiego człowieka.

L U N A C T E

☾ Ostatnia Kwadr. d. 5 Sierpnia o god. 4 m. 6 rano w 2 St. 15 min. Dnie pogodne.	● Nów Września d. 12 Sierpnia o god. 10 m. 20 wieczor w 19 St. 41 m. Przy pogod. nocy chłodne.	☽ Pierwsza Kwad. d. 19 Sierpnia o god. 6 m. 0 po połud. w 26 St. 11 m. Stateczna pogoda.	☉ Pełnia Wrześ. d. 26 Sierp. o god. 8 m. 58 wieczor w 3 St. 8 min. Deszcz i grzmot.

WRZESIEŃ ma dni XXX. **AUHUST** **SEPTEMBER**

D. T.	Kalendarz Polski	Kalend. Ruski.
1 P.	Idziego Opata	20 Samoila Pr.
2 W.	Szczepana Króla	21 Ftaddea Ap.
3 S.	Eufemii Męcz.	22 Ahathonika
4 C.	Rozalii Panny	23 Luppa M.
5 P.	Wiktoryna Męcz.	24 Jewtych.
6 S.	Zacharyasza Pr.	25 Bartholom.
Ew. u Łuk. S. w Rozd 7	O wskrze. wdowy w Naim	
7 N.	15 po Swiąt. Reginy	26 N. 15 po Sosz.
8 P.	NARODZEN. P. M.	27 Pimena Pd.
9 W.	Gorgona Bisk.	28 Moysea Pd.
10 S.	Mikołaia z Tol.	29 Usikn. Joan.
11 C.	Piotra i Jacka	30 A[illegible] New.
12 P.	Gwidona Wyzn.	31 Pot. Poias. Bo.
13 S.	Makrobiusza	1 SEPTEMV.
Ewang. u Łuk. S. w Roz. 17	O uzdrowien. opuchłego	
14 N.	16 po Swiąt. Podw.	2 N. 16 po Sosz.
15 P.	Nikodema Męcz.	3 Anthim Jep.
16 W.	Korneliusza	4 Wawyly
17 S.	Suchedni Piąt S. Fr. †	5 Zachar. i Jel.
18 C.	Tom. z. W. i Jozefa	6 Mich. Arch.
19 P.	Januariusza †	7 Sozonta Mu.
20 S.	Eustachiusza †	8 Rożd. Pohor.
Ewan. u Mat. S. w Roz. 22	miłości Boga i bliźnie.	
21 N.	17 po Swiąt. Mateu.	9 N. 17 po Sosz.
22 P.	Maurycego i To.	10 Minoda Mu.
23 W.	Tekli Panny	11 Fteodora M.
24 S.	Gerarda Bisk.	12 Autonom
25 C.	Kleofasa Bisk.	13 Obnowl. Chre.
26 P.	Jozefata Bisk.	14 Wozdwyż.
27 S.	Przen. S. Stanisł.	15 Nikity
Ewang. u Mat S. w Roz. 9	O uzdrowieniu paralityka	
28 N.	18 po Swiąt. Wład.	16 N. 18 po Sosz.
29 P.	Michała Arch.	17 Sophyi
30 W.	Hieronyma Dokt.	18 Jeumenia

Sławny śpiewak Farinelli gdy przybył do Londynu, znalazł tam również sławnego i o lepszą z nim graiącego śpiewaka nazwiskiem Senezimo. Zbiegiem okoliczności zdarzyło się, iż oba artyści którzy dotąd nigdy się nie słyszeli, wystąpić mieli w iedney operze. Senezimo grać miał rolę nieubłaganego tyrana, a Farinelli w roli nieszczęśliwego Korchanka, na próżno miękczyć miał iego zaciętość. Gdy Farinelli pierwszą odśpiewał aryą, Senezimo tak się wzruszonym bydź uczuł, iż zapominaiąc swey roli, rzucił się do nóg iego, ściskaiąc go z zapałem i wiecznemu zaprzysięgaiąc przywiązanie.

* * *

Nie można się lepiey zemścić nad fortuną, iak znosząc mężnie i statecznie iey odmiany. W szczęściu, przygotuy się na nieszczęście; tak właśnie iak w lecie trzeba się przysposobić na zimę.

L U N A C Y

☾ Ostat. Kwadr. d. 3 Wrześ. o god. 10 m. 12 wieczor w ♐ 10 St. 56 min. Pogoda i ciepło.

● Nów Paźdz. d. 11 Wrześ. o god. 8 m. 4 rano w ♍ 18 St. 7 m. Pogoda chłodna ku końcu dnie dzdzyste.

☽ Pierwsza Kwad. d. 18 Września o go. 0 m. 48 rano w ♑ 24 St. 38 min. Czas niestały.

○ Pełnia Pazdz. d. 25 Wrześ. o god. 11 m. 6 rano w ♈ 1 St. 56 m. Czas ponury ku końcu się wyiaśni.

PAŹDZIER. ma dni XXXI.		SEPTEMW		OCTOBER
D.	T.	Kalendarz Polski	Kalend. Ruski	
1	S.	Remig. Bisk.	19 Trofima M.	
2	C.	Aniołów Stróżów	20 Jeustaf. Wel.	
3	P.	Kandyda Męcz.	21 Kodrata Ap.	
4	S.	Franciszka Seraph.	22 Foki M.	
Ew. u Mat. S. w R. 22		O wezwanych na gody wes.		
5	N.	19 po Świąt. Placy.	23 N. 19 po Sosz.	
6	P.	Brunona Bisk.	24 Ftekly M.	
7	W.	Marka	25 Jeufri. Sergia	
8	S.	Brigitty Wdowy	26 Joanna B.	
9	C.	Dyonizego Męcz.	27 Kallist. M.	
10	P.	Franciszka Borg.	28 Chaitona	
11	S.	Placydy Panny	29 Kyriaka	
Ewang. u Jana S. w R. 4		O chorym synie Królew.		
12	N.	20 po Świąt. M xi.	30 N. 2 po Sosz.	
13	P.	Edwarda Króla	1 OKTOWRY	
14	W.	Kalista Papieża	2 Kypriana	
15	S.	Jadwigi i Teresy	3 Dionisia M.	
16	C.	Gaula Opata	4 Jerothea M.	
17	P.	Florentego Opata	5 Charitiny	
18	S.	Łukasza Ewang.	6 Thomy Ap.	
Ew. u Mat. S. w R. 18		O dłużnym i złośliw. słudze		
19	N.	21 po Świąt. Piotra	7 N. 21 po Sosz.	
20	P.	Przen. S. Woycie.	8 Pelagii	
21	W.	Urszuli Panny	9 Jakow. Alf.	
22	S.	Korduli Panny	10 Jeulampia	
23	C.	Jana Kapistrana	11 Filippa Ap.	
24	P.	Rafała Arch.	12 Pr. S. M. w Hat.	
25	S.	Kryspina i Krys.	13 Kaspra M.	
Ew. u Mat. S. w Roz. 22		O oddawan. czynsz. monety		
26	N.	22 po Świąt. Ewary.	14 N. 22 po Sosz.	
27	P.	Iwona Wyzn.	15 Jeuthymia	
28	W.	Szymon i Judy	16 Longina M.	
29	S.	Narcysa Bisk.	17 Sw. Pror. Osii	
30	C.	Marcellina Męcz.	18 Luki Ap.	
31	P.	Marcella †	19 Joilio Pror.	

Generał Laudon, sławny w dzieiach Austryi, ile walecznym, tyle był i skromnym. Gdy mu się zdarzyło bydź u Dworu, znakomity ten woiownik miał zwyczay wmieszać się w tłum, i unikać ile możności aby był widzianym. Pewnego razu Cesarzowa Marya Teressa, wiedząc iż przed małą chwilą znaydował się w iey appartamentach, pytała się Xięcia Ar...berga gdzieby się Laudon podział? — Stoi za drzwiami, (odpowie Xiąże), wstydzący się własney swoiey zasługi.

* * *

Jeżeli kochasz życie, nie trać czasu, bo życie z niego złożone. Bogaty wyrobnik, iest obywatelem, wielkiego szacunku godnym. — Uwaga Dokt. Franklina.

* * *

Jeżeli zbyt swoy dom wywyższysz, wiatr go łatwiey obalić może. Mędrzec nie żąda ani nędzy, ani zbytniey obfitości; pierwsza do występku pobudza, druga do złego skłania.

* * *

Ninon de Lenclos niemniey dowcipem iak wdziękami słynąca, mawiała: piękność bez przyiemności, iest to wędka bez ponęty.

L U N A C Y E.

Ostatnia Kwadr. d. 5 Paźdz. o god. 3 m. 53 wieczor w ♋ 10 St. 0 m. Chłodne powietrze.

Nów List. d. 10 Paździer. o god. 8 m. 44 wieczor w ♏ 17 St. 7 min. Przymrozki z pogodą.

Pierwsza Kwad. d. 17 Paźdz. o god. 8 m. 56 rano w ♒ 23 St. 34 min. Wilgoć mglista.

Pełnia Listop. d. 25 Paźdz. o god. 4 m. 11 rano w ♉ 1 St. 20 m. Czas zimny często sami ponury.

LISTOPAD ma dni XXX. | OKTOWRY | NOVEMBER.

D. T.	Kalendarz Polski	Kalendarz Ruski
1 S.	WSZYST. SWIĘT.	20 Artemia.
	Ew. u Mat. S. w Roz. 9 O wskrzesz. córki Xiążęcia	
2 N.	23 po Sw. I z. zadu	21 N. 23 po Sosz.
3 P.	Malachiasza Pr.	22 Kaz. Jk. Bohor.
4 W.	Karola Boromea	23 Jakowa Ap.
5 S.	Bertyldy	24 Arethy Mucz.
6 C.	Mikołaia Bisk.	25 Markiana
7 P.	Engelberta	26 Dimitr. M.
8 S.	4 Koron. Męcz.	27 Nestora.
	Ew. u Mat. S. w Roz. 8 O dobrym Pasterzu	
9 N.	24 po Swiąt. Teod.	28 N. 24 po Sosz.
10 P.	Andrzeia Awel.	29 Anastas. M.
11 W.	Marcina Bisk.	30 Zinowia M.
12 S.	Marcina Papieża	31 Stachia Ap.
13 C.	Łucyi Panny	1 NOWEMW.
14 P.	Serapiona Męcz.	2 Akindina
15 S.	Leopolda Cesarza	3 Akepsima
	Ewan. u Mat. S. w Roz. 13 O nasieniu gorzycy	
16 N.	25 po Swiąt. Edmu.	4 N. 25 po Sosz.
17 P.	Salomei Panny	5 Halaktiona
18 W.	Eugeniusza	6 Pawła Arch.
19 S.	Elżbiety Król.	7 33 M. w. Melite
20 C.	Tomasza Apost.	8 Arch. Mich.
21 P.	Ofiarow. P. Maryi	9 Onisifora
22 S.	Cecylii Panny	10 Erasta
	Ewan. u Mat. S. w Roz. 8. O wzruszeniu na morzu	
23 N.	26 po Swiąt. Klem.	11 N. 26 po Sosz.
24 P.	Jana od Krzyża	12 Joanna Mil.
25 W.	Katarzyny Panny	13 Joanna Złat.
26 S.	Piotra Alex.	14 Filippa Ap.
27 C.	Jana Ewangel.	15 Hur. Sam. i Aw.
28 P.	Rufina Męcz.	16 Matthea Ap.
29 S.	Saturn. Męcz.	17 Hrihopia Czyd.
	Ew. u Łuk. S. w Roz. 21 O znakach na niebie i ziemi.	
30 N.	ADWENT And.	18 N. 27 po Sosz.

Młody Crebillon, w trzynastym roku życia napisał satyrę przeciwko Lamothowi, i czytał takową swemu oycu który mu przyznał że iest dobrą: lecz poznawszy iż zdanie to wysokiem o sobie rozumieniem napełniło młodego poetę, przydał następne słowa, któremi go na zawsze od złośliwego przegryzania innych uleczył: sam osądz synu moy, iak łatwym i pogardy godnym iest rzemiosło satyryka, gdy w wieku tak młodym, iuż nie złe satyry pisać można.

* * *

Dobry uczynek rzadko straconym bywa; a nawet to się nayczęściey sprawdza, iż kto sieie ten zbiera. — Zapytay człowieka miłosiernego, który miewa łzę czułości gotową nad nieszczęśliwym, a chleb nędznemu do udziel nia, ieżli to wszystko co naywiększe dowcipy o rozkoszy powiedziały, wyrównywa tey którą on uczuł, kiedy za wyświadczonem dobrodzieystwem serce nędznego biiące z radości uyrzał?

* * *

Prawda iedyną iest, i światło iey czyste. Błędy są bez liczby, i zawsze mgłą okryte.

L U N A C T I.

☾ Ostatnia Kwadra d. 2 List. o god. 8 m. 2 rano w ♒ 9 St. 30 m. Powietrze ostre z wiatrem.	● Nów Grud. d. 9 List. o god. 3 m. 18 rano w ♋ 16 St. 20 m. Zaćm. ⊙ niew. Dnie niestałe.	☽ Pierwsza Kwad. d. 15 Listop. o god. 9 m. 5 wieczor w ♐ d. 23 St. 7 m. Deszcz. D	⊙ Pełnia Grudnia d. 23 Listopada o god. 11 m. 4 w nocy w ♊ 1 St. 18 min. Mróz.

GRUDZIEŃ ma dni XXXI.		NOWEMW.		DECEMBER
D. T.	*Kalendarz Polski.*	*Kalendarz Ruski.*	☽	

D. T.	Kalendarz Polski	Kalendarz Ruski	☽
1 P.	Eligiusza Bisk.	19 Awdia Pr.	
2 W.	Bibianny	20 Prokla	
3 S.	Franciszka Xaw.	21 Wchod. Boh.	
4 C.	Barbary Panny	22 Philimona	
5 P.	Sabby Opata	23 Amfilocha	
6 S.	Mikołaia Bisk.	24 W. M. Jekate	
Ewa u Mat. S. w Rozd. 11		O poselstwie Ja. do Chry	
7 N.	2 ADW. Ambrożego	25 N. 28 po Soes.	
8 P.	NIEPOK. P. M.	26 Heorhia	
9 W.	Leokadyi	27 Jakowa Pers.	
10 S.	Mar. Panny Lor.	28 Stefana	
11 C.	Damazego P.	29 Paramona	
12 P.	Spyrydyona	30 Andrea Per.	
13 S.	Łucyi Panny	1 DEKEMW	
Ew. u Jan. S. w Roz. 1		O poselstwie żydów do Jana	
14 N.	3 ADW. Nikazego	2 N. 1 Adwent.	
15 P.	Kolumny	3 Sofonia	
16 W.	Euzebiusza	4 Warwary	
17 S.	*Suchedni* Łaz. †	5 Sabby	
18 C.	Wiktoryna M.	6 Nikolaia	
19 P.	Nemesiusza †	7 Ambrosia	
20 S.	Juliusza †	8 Patapia	
Ew. u Łuk. S. w Roz. 3		O Janie opowiadaiącym Chr.	
21 N.	4 ADW. Tomasza	9 N. 2 Adwent	
22 P.	Zenona Męcz.	10 *Miny* M.	
23 W.	Wiktoryi Panny	11 Daniila	
24 S.	Adama i Ewy †	12 Spyrydona	
25 C.	BOŻE NARODZEN.	13 Jeustratia	
26 P.	SZCZEPAN. MĘCZ.	14 Thirsa	
27 S.	Jana Ewang.	15 Elewteria	
Ew. u Mat. S. w Roz. 2		O ucieczce do Egiptu.	
28 N.	Młodzianków	16 N. 3 Adwent.	
29 P.	Tomasza Kant.	17 Daniila Pr.	
30 W.	Dawida Króla	18 Sebastiana	
31 S.	Sylwestra Pap.	19 *Suchedni* †	

Jeden niezręczny powoziciel, przewrócił raz iadącego w karecie Fryderyka W. Króla Pruskiego. — Jego Królewska Mość uniosł się nadzwyczaynym gniewem, i gdy ciągle gromi powoziciela, ów następnemi ugodził go słowy: a Wasza Królewska Mość, czy nigdy nie przegrałeś batalii?

* * *

Proiekt wiecznego pokoiu przez Henryka IV. Króla franc. wynaleziony, źle był ułożonym: woyna bowiem, i to nawet niesprawiedliwa, była narzędziem, którego użyć chciano na wprowadzenie tego pokoiu.

* * *

Człowiek cnotliwy kiedy iest uciemiężonym tę ma pociechę, że się wyższym bydź czuie nad swych potwarców. Naypotężnieyszy Monarcha nie zdoła go poniżyć, gdyż ten potrafi się wywyższyć nad niego darowaniem mu doznaney krzywdy.

* * *

Głupiec tylko gardzi radą przyiacielską; roztropny, nawet z potwarzy nieprzyiacioł korzysta.

L U N A C Y E.

Ostat. Kwad. d. 1 Grud. o god. 7 m. 29 wieczor w 9 St. 20 m. Śnieg z wiatrem.	Nów Stycz. d. 8 Grud. o god. 1 m. 51 po połu. w 16 St. 8 m. Odwilż na śnieg.	☽ Pierw. Kwadra dnia 15 Grudnia o god. 0 m. 48 po połud. w 23 St. 13 m. Mróz z śniegiem.	Pełnia Stycznia d. 23 Grudnia o god. 6 m. 14 wieczor w 1 St. 35 m. Zimno śnieżne.	Ostat. Kwadra dn. 31 Grudnia o godz. 8 m. 54 rano w 9 St. 21 mi. Odwilż ku końcu zadymka.

O ZACMIENIACH ROKU 1817.

W tym roku trzy będą zaćmienia, iedno na Xiężycu, i dwa słoneczne, z których w naszych okolicach żadne widzialne nie będzie.

PIERWSZE na Słońcu dnia 16 Maia koło osmey godziny ranney, dla szerokości ☽ południowey widzialne tylko w południowych ziemi naszey kraiach.

DRUGIE Xiężycowe dnia 30 Maia między 3 i 5 godziną po południu, a ponieważ ☽ w ten czas dopiero o 7 godzinie w wieczor wschodzi, zacmienie nie może bydź widzialne.

TRZECIE słoneczne dnia 8go Listopada przed wschodem słońca, i dla tego u nas niewidzialne.

Wystawienie czasu obrotu, odległości, i wielkości Słońca i Planet.

		L.	D.	G.	Odległość od Słońca		Milionów mil Niemieckich			Razy		Od ziemi.
Słońce						—			1448000		większy	
Merkury		—	87	23		8			16		mnieyszy	
Wenus		—	224	17		15			1/10		mnieyszy	
Ziemia		—	365	6		21			—			
Mars		1	321	17		32			4 3/1		mnieyszy	
Ceres	w	4	220	—		58		iest	15		mnieyszy	
Pallas		4	218	—		58			37		mnieyszy	
Juno		4	127	—		56			188		mnieyszy	
Jowisz		11	314	20		108			1474		większy	
Saturnus		29	166	19		199			1030		większy	
Uranus		84	7	19		398			83		większy	

Xiężyc obraca się około ziemi w 27 dniach 8 godzinach, iest o 51000 mil odległy od nas, a 50 razy mnieyszy od ziemi.

O CZTERECH PORACH ROKU TERAZNIEYSZEGO.

ZIMA, część roku astronomicznego czwarta, zaczęła się roku zeszłego 1816 dnia 22go Grudnia. Przez Styczeń i Luty znaczy się bydź przykrą, w mrozy i śniegi obfitą, które dopiero w połowie Marca zfolguią.

WIOSNA, część roku pierwsza, bierze swoy początek dnia 21 Marca. Wiatry północne i częste grady, nieprzyiemną tę porę roku zwiastuią, które na przemian aż do końca Maia panować, a następnie w nagłe ciepła zamienić się maią.

LATO, część roku druga, zacznie się dnia 21 Czerwca. Gorąca i upały, obawiać

wiać się każą gwałtowney burzy powietrza, a ztąd mieyscami nagłych deszczów i rzek wylewu; iednakże więcey pogody i suszy w ciągu tey pory spodziewać się należy.

JESIEŃ, ta ostatnia część roku, poczynaiąca się dnia 23 Września, obiecuie aż do połowy dni piękne i przyiemne, które w połowie Listopada w nagłe zimno zamienione, mrozami i śniegiem ten rok zakończą.

O URODZAIACH.

Urodzaie w tym roku obiecuią nagrodzić swym plonem starannego gospodarza prace. Zbior siana, przy stateczneych iakie się w tym czasie znaczą pogodach, zyzny dla koni i bydła pokarm przyniesie. Lny mieyscami przepadną. Wina znaczą się bydź udatne, a frukta lepsze iak w roku zeszłym.

Wiadomości pożyteczne gospodarskie.

W urządzeniu gospodarstwa konie czy woły są użytecznieysze?

Utrzymanie koni iest kosztownieysze aniżeli wołów; gnoy od wołów, w powszechności uważany, ma znakomitsze pierwszeństwo nad koński; wół gdy do roboty nie iest zdatny można go utuczyć, i z korzyścią przedać, albo iego mięso zieść, a ze starego konia nie ma żadnego pożytku iak tylko skóra.

Koń zaś robi więcey aniżeli wół, można go na lód do iechania wierzchem i do wszelkiey podróży używać, do czego wół nie ma takiey szykowności.

Rozstrzygnienie tego zapytania zależy na rozmaitych okolicznościach i na robotach w każdem gospodarstwie. Zastanowiwszy się tylko dobrze nad tem, łatwo poznać można: że oba gatunki zwierząt są pożyteczne i w przynależnym stosunku z pożytkiem utrzymanemi bydź powinny, ponieważ koń do brony i wszelkiey iazdy używany bywa, wół zaś dla chodu powolnego i równego, iako też i dla swey cierpliwości i mocy, do pługa nad konia iest lepszym.

Sposob gdy krowa siwe albo iednem słowem złe mleko daie.

Gdy krowa, która dawniey dobre mleko dawała, zaczyna złe dawać, iest to przyczyną nieczystych i zepsutych soków, które po większey części z paszy powstaią. Aby te poprawić, iest nayprzystosownieyszy i naypewnieyszy sposób, daiąc krowie z rana 4 do 6 łótów Glaubera soli w napoiu; gdy zaś tego bydło nie dostaie, potrzeba samę w ciepłey wodzie rozpuścić i za pomocą rożka do pyska bydlęciu wlać, po czem kilka godzin naczczo stać powinno, tym sposobem dotąd postępować potrzeba, aż ciało się wyczyści, co przez 3 albo 4 dni trwać może.

Co

Co potrzeba uważać przy zimowem brakowaniu owiec.

Przy zimowem brakowaniu owiec, które we Wrześniu przedsiewziąść należy, nim się barany do owiec wpuszczą, potrzeba każdą sztukę obeyrzyć i wszystkie, które czerwonych żyłek w oczach nie maią, czy one są młode czy stare, poznaczyć; toż samo uczynić z owcami które maią zwyczay wełnę sobie wyskubywać; tudzież z owcami, skopami i baranami maiącemi lat 6. Gdyby się zaś zdarzyło że w owczarni zbywa na iednym albo drugim z tego gatunku, w takim więc przypadku zostawiaią się z tych naymocnieysze i nayżwawsze ieszcze na ieden rok.

Nie naznaczona trzoda iest dobrą i tę przezimować potrzeba; pierwszy nacechowany gatunek oznacza nie zdrową trzodę, która nie iest warta przeżywienia przez zimę, ale ma bydź ieszcze w iesieni sprzedana. Drugie dwa naznaczone gatunki mogą bydź ieszcze przezimowane, gdy się te pragnie otrzymać i w przyszłym roku na brakową trzodę przeznaczyć. Barany odłączaią się od brakowych owiec i między skopy wcielaią. Owczarczyka trzoda cechuie się przy brakowaniu iakim pewnym znakiem na uszach, i gdyby się ich za nadto znalazło, zbywaiące odłączyć potrzeba.

O paszeniu liściami owiec.

Liście olszowe dla swoiey gorzkości są nieiako lekarstwem dla owiec, których iednak więcey iak raz co tydzień nie należy dawać, i te pomięszane z innemi liściami, iakoby środek na zapobieżenie nieszczęścia. Przy tem ieszcze uważać potrzeba, iak wielka liczba owiec mocnego kaszlu dostała, iako też które mało olszowych liści a które wcale nie iedzą, i tych się albo pozbydź albo do brakowey trzody zawczasu przyłączyć, bo takie maią wewnętrzne wady. Naylepiey uczynisz, gdy ie cokolwiek z inną tuczącą się trzodą, utuczysz.

Podług doświadczenia pewnego starego owczarza, liście z kruszyny (*Ramnus frangula L.*) maią bydź dla owiec naylepszemi; po nich, co do dobroci, następuią liście lipowe, po tych wiązowe, klonowe, topolowe i wierzbowe. Liście zaś bukowe są uważane za złe, a dębowe ieszcze za gorsze. Ponieważ zaś niektóre owce nadzwyczaynie dębowe liście lubią, więc się to zostawia każdego woli, co podług własnego doswiadczenia za lepsze osądzi. Autor zaś więcey koniczynę i paszę posilną zaleca, ponieważ nie podobna aby chuda owca wielkie iagnię wydała, a tym bardziey swoiem niewystarczaiącem mlekiem, to, rosłem wychowała.

Na to w powszechności służy takie prawidło: Kto swoią trzodę oszukuie; oszukuie sam siebie; szczególniey ściąga się to do całey trzody owiec, ponieważ w iakim stosunku przydaią się liście do inney paszy, w takim się powiększa liczba zdechłych. Na cóż się więc przyda wielka trzodę na zimę zostawiać, gdy z niey na wiosnę mała zostanie? Co się zaś tycze liści w sianie się znayduiacych, tych nie należy wybierać, bo takowe pożywienie owcom smakuie, i do odmiany służy.

Sposob przeciwko wypadaniu owiec.

W pewnem bardzo obszernem Starostwie, tak nagle poczęły w iesieni owce zdychać, iż ich wkrótce kilka set wypadło. Po wielu na próżno użytych sposo-

bach,

bach, następuiący środek oczywiście zrobił temu nieszczęściu koniec, to iest: z czwarte części czosnku, i czwartą część kamfory, zmieszano dobrze iedno z drugim, porobiono z tego gałki wielkości włoskiego orzecha, które przywiązano czwartey części owiec do szyi. Natychmiast uskromiła się ta choroba i owce zdychać przestały.

O różnicy wczesnych i poźnych iagniąt.

Doświadczenie przekonywa, że iagnięta wczesne zawsze są lepsze aniżeli poźne. Kto więc sa pedostatkiem paszy, albo zamiast tey, dosyć koniczyny, niechay ten barany wcześnie do owiec wpuści. Wczesne iagnięta wprawdzie więcey kosztuią paszy, aniżeli drugie, ponieważ ich nie można na pastwiska wypędzać; lecz za to także, iagnięta nietylko się tem różnią że są starsze, ale nawet (ieżeli tylko ich matki, aby obficie dodawały mleka, dobrze żywione będą) że zaraz w pierwszym roku więcey wełny wydaią, a zatym nagradzaią iuż teraz za paszę, swą wielkoscią i wełną, a tym więcey w przyszłych latach swą większą wartością tak powierzchowną iako i wewnętrzną.

Gdy się zaś iagnięta w pierwszych dniach ich życia na trawę wypędzą, takie zostaią nędzne i tak bardzo słabe; że się ledwie przez pierwsze lato iako tako pokrzepią i rzadko szczególnieyszey wielkości dostąpią. Te zaś, które siły nabrały w owczarni utrzymywane, na dobrym sianie albo owsie, nie tylko w polu na paszy nie zbiednieią, ale co większa wcale staią się rzeźwemi i w rosłości inne przewyższaią.

Ta rożnica, którą wczesne albo poźne kocenie się owiec sprawuie, daie się na nich widzieć ieszcze w trzecim roku gdy te iuż owcami zostaną.

Historya starego Inwalida. przez Goldsmitha.

Niema nic bohaterskiego w znoszeniu nieszczęść z odwagą, kiedy cały świat na nas spoziera — Człowiek w takich okolicznościach może postępować odważnie, iedynie z pobudek próżności. Lecz który, z niziny ubostwa zuchwale spoziera na przeciwieństwa i mężnie wytrzymuie pociski losu, który niemaiąc przyiaciół ażeby go pokrzepiali, znaiomych aby się nad nim litowali, nadziei nawet aby osładzała iego zmartwienia, a iednak spokoynie dzwiga brzemie przeznaczonego mu nieszczęścia, en iest prawdziwie wielkim, czy to wieśniak, czy naywyższy urzędnik, zasługuie na nasze podziwienie i powinien bydź celem naszego szacunku i naśladowania.

Te myśli przyszły mi do głowy z powodu przypadkowego spotkania się przed kilką dniami z pewnym biedakiem, któregom znał w dzieciństwie. Ubrany był w uniform marynarski i żebrał z drewnianą nogą na iednem przedmieściu Londyńskiem, wiedziałem iż przez czas swego bawienia na wsi był uczciwym i pracowitym chłopakiem, ciekawy więc byłem dowiedzieć się co go przyprowadziło do teraznieyszego położenia. Zapytany tak mi odpowiedział ”Co się tycze moich nieszczęść, móy Panie, zdaie mi się żem ich nie więcey doświadczył iak inni, gdyż wyiąwszy utratę nogi i konieczność żebrania, niemam, chwała Bogu przyczyny uskarżania się na moie przeznaczenie, iest w naszym regimencie Billi Tibs, który utracił obiedwie nogi i iedno oko w dodatku, lecz zemną Bogu dzięki los się obszedł łaskawiey.

”Urodziłem się w powiecie Srop, móy oyciec odumarł mnie w sześciu latach, po-

ponieważ zaś był obywatelem całego świata, to iest nie miał stałego siedliska, parafianie niewiedząc do iakiey parafii należe odesłali mnie do drugiey, stamtąd wyprawiony byłem do trzeciey, czwartey i t. d. Wrescie po tak długiey wędrówce zdawało mi się żem w żadney parafii nie był urodzony, zostałem przecie umieszczony w iedney. Miałem iakiekolwiek zdatności do nauk i szczerze postanowiłem nauczyć się przynaymniey abecadła i syllabizowania, lecz nasz Dozorca zaprzągł mnie do pracy iak tylko wiek móy pozwolił mi młotem robić. W tem mieyscu przeżyłem 6 lat szczęśliwie i spokoynie. Pracowałem tylko 12 godzin na dzień ale też zato miałem iedzenie i napoy, prawda że mi nie pozwalano wychodzić z domu abym nie uciekł; ale zato, cały dom dla mnie był wolny i dziedziniec: to mi było dosyć. Oddano mnie potem do pewnego dzierżawcy, gdzie musiałem bydź na nogach od rana do wieczora, lecz miałem co ieść i pić, i dosyć stan ten lubiłem; aż nakoniec móy Pan umarł a ia byłem przymuszony szukać losu dla siebie.

Tym sposobem wędrowałem od miasta do miasta, miałem obiad kiedym mógł znaleść dla siebie robotę, a miałem suchedni kiedym iey nie znalazł. Jednego dnia przechodząc przez łąkę należącą do Sędziego, postrzegłem zaiąca tuż przedemną ścieszkę przebiegaiącego, i czart mnie pokusił rzucić nań kiy który w ręku trzymałem. Niestety! zabiłem zaiąca i iużem go podnosił, kiedy sam Sędzia przyszedł na to mieysce. Nazwał mnie bez ceremonii łaydakiem i złodzieiem, a porwawszy za kołnierz pytał o moie świadectwo, i kazał mi opowiedzieć wszystkie okoliczności moiego życia. Upadłem na kolana, prosiłem iego wielmożności o przebaczenie i opowiedziałem mu wszystko iak nayszczerzey. Stawiony byłem przed Sąd, wyciągniono zemnie śledztwo i przekonano o zbrodnię ubostwa, a nakoniec oddany byłem do *Newgate* iako włóczęga.

Niech ludzie mówią co chcą o więzieniu w którem się teraz znaydowałem, ia z moiey strony przekonałem się, że *Newgate* iest bardzo przyiemnem pobytem. Dawano mi tam ieść i pić darmo i nic nie pracowałem. Ten rodzay życia był nadto przyiemny, dla tego też nie trwał długo. Po sześciu miesiącach wzięto mnie na okręt i z dwiestu innemi więźniami wysłano do Ameryki. Podróż nasza była dosyć oboiętna, wpakowano nas na spód okrętowy iak holenderskich śledziów. Więcey sto osób z naszego towarzystwa umarło z niedostatku świeżego powietrza, a pozostali nie bardzo zdrowo wyszli z okrętu. Przedano nas pewnemu dzierżawcy plantacyów, a ieszcze na lat 7 byłem uwięziony. Nie umieiąc czytać ani pisać musiałem pracować razem z Negrami. Tym sposobem wysłużyłem czas dla mnie przeznaczony, ponieważ powinienem był wysłużyć.

Gdy się móy termin skończył, służyłem ieszcze abym miał za co powrócić do domu, z niecierpliwością żądałem obaczyć znowu moią kochaną Angliią. Przybyłem do niey, lecz boiąc się aby mnie znowu nie poczytano za włóczęgę, nie zapuszczaiąc się w głąb kraiu, w mieście pracowałem na moie wyżywienie. Przez niejaki czas byłem dosyć szczęśliwy w tem położeniu, aż pewnego wieczora gdym powracał z roboty, dwóch ludzi zwalili mnie na ziemię, potem wstać mi kazali. Należeli oni do werbunku maytków (press-gang). Zaprowadzono mnie do Sądu, ażem niemiał papierów zaświadczaiących o moim stanie i postępowaniu, zostawiono mi do wyboru, czy iść za maytka do okrętu, lub przystać do woyska lądowego. Wybrałem ostatnie, i w tym stanie szlachetnym służyłem przez dwie kampanije we Flandryi, znaydowałem się na dwóch stanowiących bitwach i raz tylko byłem raniony, tu przez piersi, lecz lekarz naszego regimentu wkrótce mnie uzdrowił.

Gdy

Gdy zawarto pokoy ia dostałem abszyt, a że nie mogłem pracować ponieważ mi często dokuczała moia rana, przystałem więc do usług kompanii wschodnio-indyyskiey, wal zyłem z Francuzami w sześciu bitwach, i zdaiemi się że gdybym był umiał czytać postąpiłbym na stopień kaprala. Lecz nie miałem szczęścia do żadney promocyi; wkrótce potem zachorowałem i wziąłem pozwolenie powrócenia do domu, maiąc w kieszeni 40 funtów szterlingów. Było to na początku teraznieyszey woyny, spodziewałem się że wysiadłszy na ląd będę mógł przechulać moie pieniądze, lecz na moie nieszczęście, niestawało żołnierzy, i nim dostałem się do brzegu zarekrutowano mnie za maytka. Nasz przełożony znalazł we mnie iak powiadał krnąbrnego pachołka. Przysięgam że ia znam się dobrze na moiey służbie, lecz żem miał wilczą chorobę. Bóg mi świadkiem żem nie udawał. Dostawałem co dzień chłosty, iednakże moie 40 funt. szter. pocieszały mnie w tem krytycznem położeniu, i ieszcze do dziś dnia miałbym ten kapitalik, gdyby nasz okręt nie był wzięty przez Francuzów, a tak ia utraciłem wszystko.

Zaprowadzeni byliśmy do Brestu, wielu z naszych wymarło gdyż nie byli przyzwyczaieni do więzienia, mnie chwała Bogu nic się niestało, bom iuż przywykł od tych fraszek. Jedney nocy gdym smaczno na desce zasypiał, przebudził mnie nasz-przełożony, maiąc w ręku ciemną latarkę, i tak domnie mówił "czy nie miałbyś intencyi wyprawić Francuzów na łono Abrahama,, I owszem, odpowiedziałem, spodziewam się że to nie będzie trudno, wstałem więc okryłem się swoią kołdrą (innego bowiem nie miałem odzienia) i poszliśmy w imie Boskie. Nie cierpię Francuzów, bo są niewolnikami i noszą drewniane trzewiki. Chociaż nie mieliśmy broni, iednakże ieden Anglik może zbić półtuzina Francuzów. Poskoczyliśmy więc do drzwi gdzie stały obadwa szyldwachy, — wpadamy na nich znienacka, odbieramy im broń w iedney chwili, i ścielemy na ziemię przelękłych Francuzów, stamtąd w 9 osób bieżymy do portu, wsiadamy na pierwszy bat który się nam nawinął, wypływamy z portu i dostaiemy się na głębokie morze. We trzy dni spotkani byliśmy przez prywatny okręt *Dorset*, ten przyiął nas do siebie, a my nanim chcieliśmy sprobować szczęścia. Jednakże nie bardzo dobrze nam się powiodło. W kilka dni zdybaliśmy prywatny okręt Francuzki *Pompadour*, który miał 40 armat a my mieliśmy tylko 23. Zaczęła się żwawa potyczka, trwała przez 3 godziny, bylibyśmy wzięli okręt Francuzki, lecz na nieszczęście, utraciliśmy wszystkich prawie ludzi, właśnie w ten czas gdy się zwycięztwo przechylało na naszą stronę.

Tak więc ieszcze raz byłem w mocy Francuzów i sądzę, że byliby się zemną nie bardzo grzecznie obeszli gdybym był zaprowadzony do Brestu. Lecz szczęściem byliśmy odebrani przez okręt Angielski *the Viper*. Zapomniałem ieszcze wspomnieć WPanu ze w owych ostatnich potyczkach byłem dwa razy raniony, utraciłem 4 palce u lewey ręki i miałem prawą nogę przestrzeloną. Gdybym był miał szczęście utracić palce od ręki i nogę na okręcie królewskim, miałbym sposób utrzymania się na całe życie opatrzonym będąc od Rządu. — Lecz los inaczey zrządził. Cóż robić? — Nie wszyscy ludzie rodzą się z czepkiem na głowie. Jednakże dzięki Bogu zdrów iestem i będę zawsze kochał wolność i moią oyczyznę. Wiwat! wolność i nasza kochana Angliia.

To skończywszy odszedł odemnie stary Inwalid, zostawuiąc mnie w podziwieniu nad iego odwagą i spokoynym umysłem. Historya iego życia potwierdziła mnie w ten mniemaniu, że oswoienie się z przykrościami lepiey niż Filozofiia uczy nas pogardzać nieszczęściem.

JARMARKI w MIESIĄCU STYCZNIU.

Na nowy rok w *Proszowicach*. Dnia 7. w *Bierczy*, *Lubomierzu*, *Lutowisku*. W Niedzielę pierwszą po Nowym roku w *Modrzejowie*, we Srodę przed 3. Królami w *Brodach*, *Krasniku*, *Zółkwi*, na 3. Króle w *Babicach*, *Krasnostawie*, *Opatowie*, *Tomaszowie*, *Wiśniczu*, w Poniedziałek po 3. Królach w *Dubnie* Kontrakty. Na nowy rok Ruski w *Janowie* trzytygodniowy, *Jarosławiu*, *Siedlicach*. Od dnia 15 w *Krakowie* dwu-niedzielny. Na 3. Króle Ruskie w *Tomaszowie* w Poniedziałek przed S. Agnieszką w *Wieliczce*, *Kętach*, na S. Agnieszkę w *Zatorze*, na Nawroc: S. Pawła w *Sandomierzu*, we Wtorek przed Gromnic. Maryą Panną w *Samborzu* w Poniedziałek po Nowym Roku w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU LUTYM.

W wigilią Nayśw: Maryy Panny Gromniczney w *Janowie*, *Jędrzeiowie*, *Szkalmierzu*, w Poniedziałek po Gromnicach w *Lublinie*, *Muszy*, *Miłowce*, w którey to *Miłowce* 12. co rok bywa Jarmarków, a to w pierwszy zawsze każdego miesiąca Poniedziałek; chyba żeby w ten dzień iakie Swięto przypadało, wtedy bowiem Jarmark na Wtorek się odkłada. Dnia 3. Lutego w *Samborzu*, ośmiodniowy Jarmark na S. Walenty w *Drogini*, w Niedzielę ostatnią mięsopustu w *Modrzejowie* od zapustney Niedzieli w *Drzewicy* niedaleko *Opoczna* przez dni 3. na ryby Jesiotry Jarmark: w zapustny Poniedziałek w *Kętach*, *Siedlicach*, na Sw. Maciey w *Bukowsku*, w *Targogrodzie*. w Poniedziałek po N. Pannie Maryi Gromniczney w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU MARCU.

W wstępną Niedzielę w *Szczekocinach*, w Poniedziałek po wstępney Niedzieli w *Łukowie* cztero-niedzielny, w *Olkuszu*, *Słomnikach*, *Zatorze*, na S. Kazmierz w *Modrzejowie*, na 40. Męczenników w *Jarosławiu*, w suchy Poniedziałek w *Rozdole* tygodniowy, w *Wieliczce*: na S. Grzegorz w *Sandomierzu*. Po Niedzieli głuchey w Czwartek i Piątek w *Bisłey* niedaleko *Brześcia Litewskiego*, w Niedzielę białą w *Modrzejowie*, na S. Józef w *Józefowie*, *Lutowisku*, *Turobinie*. Od środopostney Niedzieli do Bożego Ciała w *Bochni* każdego Czwartku targi na zboże, bydło rogate i nierogate. W Niedzieli środopostney w Poniedziałek w *Kętach*. w Poniedziałek po Niedzieli głuchey i w Poniedziałek po Niedzieli Białey w poście w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU KWIETNIU.

W Poniedziałek po Niedzieli Kwietniey w *Olkuszu*, *Opatowie*, *Zatorze*, w Poniedziałek po przewodniey Niedzieli w *Szkalmierzu*, *Wieliczce*, *Wislicy*. Na S. Woyciech w *Drogini*, *Nowem-mieście*, *Mogilnicy*, *Rzeszowie*, *Siedlicach* między *Łęczną i Chełmem*, na konie, i bydło sławny Jarmark. Na S. Jerzy w *Leżaysku*, *Lubomierzu*, *Lutowisku*, *Turobinie*, w Sobotę przed S. Filipem i Jakobem w *Szczebrzeszynie*. w Poniedziałek po Niedzieli Przewodniey w *Wadowicach*.

F

JARMARKI w MIESIĄCU MAJU.

Na SS. Filipa i Jakoba w *Jaroczynie*, *Niemierowie*, *Samborzu*, *Zarnowcu*, na znalezienie Św. Krzyża w *Babicach*, *Busku*, *Pinczowie*, *Tomaszowie*: w Poniedziałek po S. Krzyżu w *Kętach*, na Sw. Stanisław w *Dynowie*, *Pilźnie*, *Suchey*, *Zaleszczyku*, w Krzyżowy Wtorek w *Zamościu* dwu-tygodniowy. W wigilią Wniebowstąpienia Pańskiego w *Łancucie*, *Sandomierzu*, *Szkalmierzu*: nazaiutrz po Wniebowstąpieniu Pańskiem w *Muszy*, w Poniedziałek po Wniebowstąpieniu Pańskiem w *Dąbrowie* tygodniowy, *Kętach*, *Olkuszu*: na Ruskie Wniebowstąpienie Pańskie, w *Janowie* trzy-tygodniowy, *Zaleszczyku*.

JARMARKI w MIESIĄCU CZERWCU.

Na Zielone Swiątki w *Cudze* w Cyrkule Dukielskim tygodniowy, *Lublinie*, *Miechowie*, *Opatowcu*, *Radomiu*, *Siedlicach*, *Skawinie*, *Zarnowcu*. Od Wtorku Zielonych Swiątek w *Janowie* w Cyrkule Tarnowskim, *Łaszczowie* ośmio-dniowy Jarmark. Od dnia 6. w *Krakowie* dwu-niedzielny, w Sobotę przed SSS. Troycą w *Józefowie Tarczynie*, na SSS. Troycę w *Krośnie*, *Szydłowie*, *Radymnie*, w Poniedziałek po SSS. Troycy w *Komarnie*, *Niemierowie Proszowicach*, *w Zatorze*, na S. Onufry w *Jarosławiu*, *Jasienicy*, *Łęczny*, *Lutowisku*, *Urzędowie*, w Niedzielę przed S. Janem Chrzcicielem w *Modrzejowie*, na S. Jan Chrzciciel, *Husiatynie* cztero-niedzielny, *Olkuszu*, *Jlźnie*, *Sandomierzu*, *Siedlicach*, dwu-tygodniowy w *Wiśniczu*, *Zatorze*. w Wtorek po Zielonych Swiątkach w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU LIPCU.

Na Nawiedzenie Maryi Panny w *Czyżkach* przy *Lwowie*. W *Proszowicach*, *Rozdole*, *dwu-tygodniowy*. na Piotrowkę w *Chodorowie* dwu-tygodniowy, na Sw: Małgorzatę w *Bochni*, *Radomiu*, w Poniedziałek po Sw. Małgorzacie w *Kętach*, na Rozesłańcow w *Dąbrowie*, *Olkuszu* na Nayśw: M: Pannę Szkaplerzną w *Drogini*, *Wołczynie* dwu-tygodniowy, *i Xiążu* przed *Władzisławiem*, a na Sw: Alexy w *Łęczny*, na S. Jakób w *Zatorze*, na Sw. Annę w *Białey* niedaleko *Brześcia Litewskiego tygodniowy*, *Dobromilu*, *Jozefowie*, *Olkuszu*, *Rawie*. w Poniedziałek po N. Pannie M. Nawiedzenia. w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU SIERPNIU.

Na Sw. Piotra w Okowach w *Jędrzejowie*, na Sw: Wawrzyniec w *Szkalmierzu*, Na Wniebowzięcie Maryi Panny w *Niemierowie*, *Olkuszu*, *Wiślicy*: w Niedzielę po Wniebowzięciu: Nayśw Maryi Panny w *Modrzejowie*, w Poniedziałek po Wniebowzięciu Nayśw: Maryi Panny w *Kętach*, na Sw. Bernard w *Radymnie*; w Poniedziałek przed S. Bartłomieiem w *Wieliczce*, na S. Bartłomiey w *Babicach*, *Busku*, *Jaroczynie*, *Lanckoronie*, na uśpienie Preczystey Bohorodycy, w *Jozefowie*, przed Tarnogrodem, w *Siedlicach*, na bydło i konie Ukraińskie, oraz na towary sławny Jarmark, w Poniedziałek po Sw. Bartłomieiu w *Zatorze*. w Poniedziałek po S. Wawrzeńcu w *Wadowicach*

JARMARKI w MIESIĄCU WRZESNIU.

Na Sw: Idzi w *Jarosławiu*, *Łęczny*, we Srodę przed Narodzeniem N.P. w *Chełmie*, *Zamośćiu*, na Narodzenie M. P. w *Janowie*, *Lubomierzu*, *Łukowie*, *Lutowisku*, *Minodze*, *Proszowicach*, *Sandomierzu*, na Podwyższenie S. Krzyża w *Białogrodzie*, *Czyżkach*, *Grudku*, *Przeworsku*, na Sw: Mateusz w *Józefowie*, *Miechowie*, *Radomiu*, *Samborze*, ośmio-dniowy, na Wozdwyższenie w *Kubieszowie*, w Poniedziałek przed Sw: Michałem w *Wieliczce*, na Sw: Michał w *Babicach*, *Dobromilu*, *Dynowie*, *Olkuszu*, *Pilźnie*, *Radymnie*, w Niedzielę po Sw: Michale w *Modrzejowie* w Poniedziałek przed podwyższeniem S. Krzyża, gdyby zas S. Krzyża w Poniedziałek przypadło, a zatym i Jarmark w ten sam dzień i w poniedziałek po S. Michale w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU PAZDZIERNIKU.

Na Sw: Franciszek Seraficzny w *Birczy*, *Olkuszu*, *Szydłowie*. Po Niedzieli Rożańcowey w Poniedziałek w *Kętach* na Pokrowy Bohorodycy, to iest: Protekcyi Naśw: M.P. w *Chodorowie*, *Józefowie*, *Janowie*, *i Zamosciu* Jarmarki, każdy po tygodni dwa na Sw: Jadwigę w *Turobinie*, *Cmielowie*, w Depart. Radomskim o mil 3. od *Sandomierza* tygodniowy w towary przednich futer i fajansy wsławiony Jarmark, na Sw: Łukasz w *Brodach*, w Poniedziałek po Sw: Janie Kantym w *Kętach* na SS. Szymona i Judy w *Ciężkowicach*, *Komornie*, *Lublinie*, *Proszowicach*, *Wiślicy*, *Zarnowcu*, w Niedzielę po SS. Szymona i Judy w *Modrzejowie*.

JARMARKI w MIESIĄCU LISTOPADZIE.

Na Wszystkich SS. w *Szydłowie*, *Wisniczu*, na S. Leonard, w *Cyżkach*, *Opatowie*, *Radomiu*, na 4 Koronatów w *Xiążu*, na S. Dymitr w *Warężu*, na S. Marcin w *Czerniechowie*, *Jaroczynie*, *Kraśniku*, *Niemirowie*, *Lubieszowie*, *Woyniczu*, *Zamościu*, *Zatorze*, na Sw. Elzbietę w *Kraśniku*, *Przeworsku*, na Sw. Michał Ruski w *Janowie* w Cyrkule Lwowskim trzy-tygodniowy, *Sokalu*, *Zaleszczyku*, w Poniedziałek przed Sw. Klemensem w *Wieliczce*, na Sw. Katarzynę w *Jędrzejowie*, *Kętach*, *Woyniczu*, w Niedzielę przed Sw. Jędrzeiem w *Modrzejowie*, Targi żaś w temże Miasteczku każdego tygodnia w dni Czwartkowe są wolne tak na bydło, iakoliteż na towary wszelkiego gatunku przyieżdzaiącym, na S. Jędrzey w *Dynowie* między Gorami, *Janowie*, *Jarosławiu*, *Józefowie*, *Pilźnie*, *Stanisławowie*. w Poniedziałek po Wszyst: Swięt: i w Poniedziałek po N.P. Ofiarowania w *Wadowicach*.

JARMARKI w MIESIĄCU GRUDNIU.

Na S. Barbarę w *Pacanowie*, *Proszowicach*, *Turobinie*, na S. Mikołay w *Łęczny*, *Lutowiska*, *Przemyślu*, na Niepokal: Pocz: Ma: Panny w *Jasienicy*, po Niepokalanem Poczęciu Maryy Panny w Poniedziełek w *Kętach*, na Sw: Łucyą w *Białey* niedaleko *Brześcia Litewskiego*, na Sw: Mikołay ruski w *Warężu*, w Poniedziałek przed Sw: Tomaszem Apostołem w *Wieliczce* na Sw. Tomasz w *Husiatynie* przez tygodni 4. w *Samborzu*, na reszcie dnia 30 Grudnia ośmiodniowy Jarmark.

W Y R A C H O W A N I E

Wschodu i Zachodu Słońca, przybycia, ubycia i długości co piąty dzień dnia,

na Horyzont maiący Elewacyą 50. gradusów.

Miesiąc.	Dni Miesią.	☉ Słońca ☉ Wsch. G.	M.	Zachó. G.	M.	Przyb. dnia G.	M.	Długo. dnia G.	M.
STYCZEŃ	5	8	0	4	1	0	12	8	2
	10	7	55	4	5	0	20	8	10
	15	7	50	4	10	0	30	8	20
	20	7	44	4	16	0	42	8	32
	25	7	37	4	23	0	56	8	46
	30	7	30	4	30	1	10	9	0
LUTY	5	7	20	4	40	1	30	9	20
	10	7	12	4	48	1	46	9	36
	15	7	3	4	57	1	54	9	54
	20	6	54	5	6	2	22	10	12
	25	6	45	5	15	2	40	10	30
	28	6	38	5	22	2	54	10	44
MARZEC	5	6	30	5	30	3	10	11	0
	10	6	21	5	39	3	28	11	18
	15	6	11	5	49	3	48	11	38
	20	6	2	5	58	4	6	11	56
	25	5	52	6	8	4	26	12	16
	30	5	43	6	17	4	44	12	34
KWIECIEŃ	5	5	32	6	28	5	6	12	56
	10	5	22	6	38	5	26	13	16
	15	5	13	6	47	5	44	13	34
	20	5	5	6	55	6	0	13	50
	25	4	57	7	3	6	16	14	6
	30	4	48	7	12	6	34	14	24
MAY	5	4	40	7	20	6	50	14	40
	10	4	32	7	28	7	6	14	56.
	15	4	26	7	34	7	18	15	8
	20	4	19	7	41	7	32	15	22
	25	4	12	7	48	7	46	15	36
	30	4	7	7	53	7	56	15	46
CZERWIEC	5	4	2	7	58	8	6	15	56
	10	3	59	8	1	8	12	16	2
	15	3	56	8	4	8	18	16	8
	20	3	56	8	4	8	18	16	8
	25	3	56	8	4	ubyło		16	8
	30	3	57	8	3	0	4	16	6

Miesiąc.	Dni Miesią.	☉ Słońca ☉ Wsch. G.	M.	Zachó. G.	M.	Ubycie dnia G.	M.	Długo dnia G.	M.
LIPIEC	5	4	0	8	0	0	10	16	0
	10	4	3	7	57	0	16	15	54
	15	4	7	7	53	0	24	15	46
	20	4	12	7	48	0	34	15	36
	25	4	17	7	43	0	44	15	26
	30	4	24	7	36	0	58	15	12
SIERPIEŃ	5	4	33	7	27	1	16	14	54
	10	4	41	7	19	1	32	14	38
	15	4	50	7	10	1	50	14	20
	20	4	59	7	1	2	8	14	2
	25	5	6	6	54	2	22	13	48
	30	5	15	6	45	2	40	13	30
WRZESIEŃ	5	5	26	6	34	3	2	13	8
	10	5	35	6	25	3	20	12	50
	15	5	45	6	15	3	40	12	30
	20	5	54	6	6	3	58	12	12
	25	6	4	5	56	4	18	11	52
	30	6	13	5	47	4	36	11	34
PAŹDZIER.	5	6	23	5	37	4	56	11	14
	10	6	32	5	28	5	14	10	56
	15	6	42	5	18	5	34	10	36
	20	6	51	5	9	5	52	10	18
	25	6	59	5	1	6	8	10	2
	30	7	9	4	51	6	28	9	42
LISTOPAD	5	7	19	4	41	6	48	9	22
	10	7	27	4	33	7	4	9	6
	15	7	34	4	26	7	18	8	52
	20	7	41	4	19	7	32	8	38
	25	7	48	4	12	7	46	8	24
	30	7	53	4	7	7	56	8	14
GRUDZIEŃ	5	7	58	4	2	8	6	8	4
	10	8	1	3	59	8	12	7	58
	15	8	4	3	56	8	18	7	52
	20	8	4	3	56	8	18	7	52
	25	8	5	3	55	przyb.		7	50
	30	8	3	3	57	0	4	7	54

NB. Wyrachowanie ninieysze wschodu i zachodu Słońca, tem tylko służy mieyscom, których od bieguna północnego odległość, czyli *elewacya* iest 50 gradusow: służy zaś nie do nakręcania zegarow, iako niektòre Kalendarze udaią; ale ażeby tego lub owego dnia wschod i zachod wiedzieć Słońca. Zegary bowiem nakręcać naylepiey iest w samo południe podług słonecznego kompasu.

NI

i AST

DA

k P

BI

ZYBYSZOW

kawych i k

ożytecznych

o Ryszków

KRAKOW

OTRA KAN

A Y P

CHO

A K O

i Gröb